

ne ~u fari vian taskon, vi disponas la tulan necesan tempon. ~o. Deziro, ke io estu tuj farata; senpacienca penado atingi celon: *letero skribita kun ~o*; *ŝi sentis ~on edziniĝi k liberigi el la familia atmosfero*. ~a. Tre aŭ tro rapida; farita sen matura ripenso aŭ preparo: *~a mango, adiaŭo, konkludo*; *ju pli ~e, des malpli rapide*. ~ema. Rapidema; neniam volanta perdi iom ajn da tempo.

**haŝiŝo.** Preparaĵo, kun ebrigaj k narkotaj ecoj, farita el la supraj folioj k molaj partoj de specio de kanabo (*Cannabis indica*), sekigitaj por fumado aŭ maĉado, en Arabujo aŭ orientaj landoj: *~ano* (= ~toksiginto).

**haŝil** (tr). 1 Peni tirante: *~i ŝnuregon, kablon*. 2 Tiri al si per ŝnurego (boaton, barĝon sur rivero, kanalo ks): *~anta traktoro*; *~ada vojo*; *la ~istoj ĉe Volgo*.

**heĝiro.** 1 Fugo de Mahometo el Mekko al Medino (15an de Julio 622 post J.-K.). 2 Muzulmana erao, kalkulita ekde tiu dato: *en la 834a jaro de la ~o*. RIM. Por trovi proksimume la jaron y de la kristana erao respondan al la jaro x de la heĝira, oni apliku la formulon:  $y = x + 621,54 - \frac{3x}{100}$

**hektografo** z. Speco de multobligilo, por reprodukti tekston aŭ desegnon skribitan sur papero per speciala inko, pere de paŭsado sur tavolon el gelateno aŭ mastiko servanta kiel kliŝaĵo. ~1 (tr). Multobligi per tiu procedo. Kp FOTOSTATO, MIMEOGRAFO.

**helikoptero** (Avi). Flugaparato, kiu ŝvebas k movas sin en la aero pere de rotoro. Kp AŬTOGIRO.

**heloto** (H). Unu el la ŝtatsklavoj en la antikva Sparto: *la ebria ~o* (ebriigita por averta ekzemplo al la spartaj junuloj).

**hemikranio** z. Ĥ. Grava doloro, ordinare atakanta nur unu flankon de la kapo, ofte akompanata de vomemo ktp.

**hemistiko** ĉ. Ĉiu el la du partoj de verso ĉiuflanke de la cezuro.

**hidroplano** (Avi). Aeroplano provizita per rimedoj (speciala hulo, flosiloj ktp), por normale ekflugi de sur la akvo k suriĝi sur ĝin.

**hidropso** z. Ĥ. Akvoplena, ne inflama ŝvelaĵo en histoj, aŭ neinflama eksudaĵo en korpaj kavaĵoj, precipe en abdomeno: *~iga nefrito*; *~ulo*.

**hinduo.** Ano de ~ismo. ~ismo. 1 Sinkretisma bramanismo, en kiun eniĝis multaj ne-araj elementoj, k kiu estas nun la ĉefa religio en la Hinda duoninsulo. 2 Socia organizo, responda al tiu religio, k ĉefe karakterizita per la kasto-sistemo.

**hipermetropa** Ĥ. Nenormala eco de okulo, kiu akre vidas nur je granda distanco, dum, je malgranda distanco, la bildo formiĝas malantaŭ la retino k restas neklara.

**hoj!** Interjekcio de maristoj, por alvoki de malproksime: *~! de la kanoto!*

**holoturlo** Ĥ. Genro de eĥinodermoj, kies unu specio estas mangata sur la insuloj de la suda Pacifiko k en Ĉinuĵo k rigardata afrodiziigaĵo; markolbaso (*Holothuria*).

**hordeolo** Ĥ. Furunketo, kiu estiĝas ĉe la rando de la palpebro.

**hormono.** 1 Ĥ Sekreciaĵo de senduktaj glandoj, kiu pasas en la sangon k havas gravan efikon sur la funkciado de certaj organoj. 2 Ĥ Analoga substanco, havanta kreskigan efikon sur plantojn, ekz-e biotino.

**hororo** Ĝ. Sento de teruro miksit kun abomeno k signata de tremego aŭ elstarigo de la haŭtharoj: *paralizita de ~o*; *la ~oj de la atombombado*. ~a. Kaŭzanta ~on. ~1 (ntr). Eksenti ~on

**hortikulturo** Ĥ. Metio pri kultivado de plantoj k arboj, precipe ĝardenaj, plenaere aŭ subvitre.

**hot!** **hoto!** z Interjekcio, uzata por antaŭenpeli ĉevalon, forpeli bovon ktp.

**hulo** (Avi). La ĉefa strukturo k floskorpo de boato aŭ de hidroplano.

**humida** □. Enhavanta ian kvanton da likvo aŭ da vaporo: *~a aero, herbo*; *grado de ~eco*.

**hupo.** 1 Ĥ Delikata, elstara tufo el haroj, plumoj ks. 2 Ĥ = korno 6.

**hurio** 1 (R) Nigrokula feino, destinita al la plezuro de la savitoj, en la Islama paradizo. 2 (f) Volupte bela virino.